

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
ŠEIMYNŲ ĮSTATYMO NR. XI-681 19 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Įstatymo projekto tikslas – tobulinti esamą teisinį reguliavimą ir sudaryti palankesnes sąlygas asmenims, daugiau nei 15 metų paskyrusiems šeimynos globojamiems (rūpinamiems) vaikams, teikusiems jiems socialinę globą, kitas socialines paslaugas, užtikrinti jų gerovę ir likviduojant šeimyną.

Įstatymo projektą parengti paskatino siekis sudaryti sąlygas savivaldybėms veiksmingiau disponuoti savivaldybės nekilnojamuoju turtu, užtikrinant, kad turto savininkui būtų suteikta galimybė leisti šeimynos dalyviams, kurie nustatytą gyvenimo dalį globojo vaikus, gyventi jų veiklai naudotame savivaldybės nekilnojamajame turte iki gyvenimo pabaigos (t. y. ir po šeimynos likvidavimo). Šeimynos veiklos tikslai yra ypatingai svarbūs – suteikti globojamiems vaikams tokias gyvenimo sąlygas, kokių reikia jų fizinei, protinei, dvasinei, dorovinei bei socialinei raidai ir tokią šeimos aplinką, kokios reikia jų gerovei, kad tinkamai pasirengtų savarankiškai gyventi šeimoje ir visuomenėje, todėl būtų suteikta galimybė šeimynos globotiems vaikams lankyti globėjus, susitikti su kitais globotais vaikais, su kuriais kartu augo, išlaikyti sukurtus šeimai artimus prierašumo ryšius.

Projektu siūlomas reglamentavimas leistų šeimynoms išsipirkti jų veiklai naudotą valstybei ar savivaldybei nuosavybės teise priklausančią nekilnojamąjį turtą arba leistų šeimynos dalyviams gyventi juose iki gyvenimo pabaigos.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatorius ir rengėjas Seimo narys Mindaugas Skritulskas.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai:

Vadovaujantis šiuo metu galiojančiu Šeimynų įstatymo 19 straipsnio 5 dalies 1 punkto nuostata, likviduojant šeimyną, turi būti grąžintas valstybės ar savivaldybės perduotas turtas ir nepanaudotos valstybės ir savivaldybės biudžetų šeimynos veiklai skirtos lėšos į valstybės ar savivaldybės biudžetą įstatymų nustatyta tvarka. Šeimynų įstatyme nėra numatyta jokių lengvatų įsigyti šeimynos veiklai naudotą nekilnojamąjį turtą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Įstatymo projektu siūloma nustatyti, kad šeimyną, kuriai, vadovaujantis šio įstatymo 14 straipsnio 3 dalimi, jos veiklai vykdyti panaudos pagrindu laikinai neatlygintinai valdyti ir naudotis buvo perduotas valstybės ar savivaldybių turtas, šeimynos dalyviui (dalyviams) (šeimynos likvidavimo dieną šeimynos dalyviu (dalyviais) buvusiam (buvusiems) fiziniam (fiziniams) asmeniui (asmenims), kartu gyvenančiam jo sutuoktiniui (jeigu toks yra) atitinkamai Vyriausybės

nutarimu arba savivaldybės tarybos sprendimu gali būti sudaryta galimybė šį turtą neatlygintinai valdyti ir juo naudotis iki gyvos galvos arba turto savininko pritarimu šį turtą įsigyti Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo nustatyta tvarka, jeigu šeimyna iki šeimynos likvidavimo dienos nepertraukiamai vykdė veiklą ne mažiau kaip 15 metų.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Teisinio reguliavimo neigiamų pasekmių nenumatoma. Priešingai, tikimasi, kad teikiamos įstatymų pataisos padės užtikrinti paskatinimą ir motyvaciją nuosekliai ir kryptingai stiprinti Šeimynos institutą, kurio veiklos tikslai – užtikrinti šeimynos globojamų (rūpinamų) vaikų teisių ir įstatymų ginamų interesų įgyvendinimą ir apsaugą, suteikiant šiems vaikams tokias gyvenimo sąlygas, kokių reikia jų fizinei, protinei, dvasinei, dorovinei bei socialinei raidai, ir tokią šeimos aplinką, kokios reikia jų gerovei, kad tinkamai pasirengtų savarankiškai gyventi šeimoje ir visuomenėje. Remiantis Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos skelbiamais duomenimis, šiuo metu Lietuvoje šeimynų veiklą vykdo 53 šeimynos, iš kurių tik 4 gyvena savivaldybės panaudos sutartimi suteiktame būste (4 fizinio asmens išnuomotame būste, 46 nuosavame būste), todėl siūlomas reglamentavimas nesukeltų finansinės naštos valstybei, tačiau pavieniais atvejais sudarytų sąlygas asmenims plėtoti veiklą, kuri prisideda prie bendrojo gėrio įgyvendinimo.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Įstatymo projektas neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Priimtas Įstatymas neturės įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai

8. Ar įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams:

Įstatymo projektas neprieštarauja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Priėmus Įstatymo projektą, kitų galiojančių įstatymų keisti nereikės.

10. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas, laikantis Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir bendrinės kalbos normų.

11. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus.

12. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Šiam įstatymui įgyvendinti gali prireikti priimti atitinkamai Vyriausybės nutarimą ar Savivaldybės tarybos sprendimą.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

Neprognozuojama.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:

Rengiant įstatymų projektus, atsižvelgiant į klausimo kompleksiskumą, konsultuotasi su Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo, Lietuvos Respublikos finansų ministerijomis.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:

„šeimynos turtas“; „valstybės ir savivaldybės turtas“; „šeimynos likvidavimas“

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:

Nėra

Teikia
Seimo narys

Mindaugas Skritulskas